

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Michala Bobka v právní věci žalobce: **G. A.**, zast. advokátem Mgr. Václavem Voříškem, Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Královehradeckého kraje**, Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 3. 2020, čj. KUKHK-8684/DS/2020-4 DV, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 10. 2021, čj. 28 A 5/2020-38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (stěžovatel) dne 27. 7. 2019 v 16:00 hodin jako řidič motorového vozidla v katastru obce Hradec Králové, Gočárova třída, u čp. 1517/26 (ve směru k OC Aupark) nerespektoval signál s červeným světlem „Stůj!“. O tom byl pořízen videozáznam.

[2] Magistrát města Hradec Králové rozhodnutím ze dne 18. 12. 2019 uznal stěžovatele vinným ze spáchání přestupku z nedbalosti podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu).

[3] Proti rozhodnutí magistrátu podal stěžovatel odvolání. Žalovaný odvolání stěžovatele zamítl a rozhodnutí magistrátu potvrdil.

[4] Žalobu stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného krajský soud zamítl.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Rozsudek krajského soudu napadl stěžovatel včas podanou kasační stížností.

[6] Stěžovatel poukázal na to, že již v žalobě namítal, že nemohl naplnit skutkovou podstatu přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 zákona o silničním provozu, neboť podle názoru stěžovatele podle tohoto ustanovení může tuto skutkovou podstatu naplnit jen řidič, který jedná zároveň (kumulativně) v rozporu s § 4 písm. b) a c) zákona o silničním provozu. Stěžovatel však jednal pouze v rozporu s § 4 písm. c) zákona o silničním provozu a z jednání v rozporu s § 4 písm. b) zákona o silničním provozu ani nebyl uznán vinným. Vyžaduje-li ovšem právní předpis k naplnění skutkové podstaty jednání, které je kumulativně v rozporu se dvěma ustanoveními, pak nelze uznat stěžovatele vinným, pokud jednal v rozporu pouze s jedním z těchto ustanovení.

[7] V této souvislosti se krajský soud zmýlil již v tom, že za stěžejní považoval zodpovězení otázky, „*zda neuvedení odkazu na ustanovení § 4 písm. b) zákona o silničním provozu ve výroku rozhodnutí mělo vliv na jeho zákonnost*“. Rozhodná otázka totiž zní, zda je možné uznat stěžovatele vinným z daného přestupku i v případě, že § 4 písm. b) zákona o silničním provozu neporušil, ačkoli jeho porušení zákon vyžaduje k naplnění dané skutkové podstaty. Krajský soud tedy dospěl k nesprávnému právnímu závěru a nepřiléhavě odkázal na usnesení rozšířeného senátu NSS čj. 4 As 165/2016-46, které se týkalo jiné situace. Stěžovatel zdůraznil, že v rozhodnutí žalovaného nebyl odkaz na § 4 písm. b) zákona o silničním provozu vůbec uveden. Z ničeho proto nelze dovodit, že i z jeho porušení byl stěžovatel uznán vinným.

[8] K závěru krajského soudu, že by bylo absurdní, aby byl stěžovatel uznán vinným z porušení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, aniž by porušil § 4 písm. b) téhož zákona, který je obecnější, stěžovatel namítl, že pravidla obsažená v § 4 písm. b) zákona o silničním provozu nejsou „*obecnější*“, ale jiná. Zatímco § 4 písm. b) zákona o silničním provozu stanoví povinnost řídit se zákonem, pokyny policisty atd., § 4 písm. c) zákona o silničním provozu ukládá povinnost řídit se dopravními značkami a signály. Z porušení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu proto nelze dovozovat porušení § 4 písm. b) zákona o silničním provozu.

[9] K tomu stěžovatel také uvedl, že již dříve namítal, že jeho protiprávní jednání nebylo vymezeno konkrétně, neboť není zřejmé, jakým způsobem měl naplnit alternativní skutkovou podstatu přestupku. Skutkovou podstatu daného přestupku lze totiž naplnit hned třemi způsoby. Buď tím, že řidič nezastaví vozidlo na pokyn „Stůj“, anebo tím, že nezastaví vozidlo na signál „Stůj“ daný při řízení nebo usměrňování provozu, nebo tím, že nezastaví vozidlo na signál „Stůj“ při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích (zde je stanovena ještě podmínka, že tento pokyn musí dát osoba k tomu oprávněná).

pokračování

[10] Správní orgány však jen obecně tvrdí, že stěžovatel nerespektoval signál „Stůj“. Podle stěžovatele však není zřejmé, kterou z uvedených tří alternativ skutkových podstat podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 zákona o silničním provozu měl naplnit. Ani v rozsudku krajského soudu se odpovědi nedočkal. Krajský soud se totiž věnoval jen posouzení vlivu absence odkazu na právní ustanovení ve výroku rozhodnutí na zákonnost rozhodnutí. Krajský soud podle stěžovatele mylně dovodil, že byl prokázán vytykány skutek, a k jeho vymezení pouze uvedl, kde, kdy a jakým způsobem byl přestupek spáchán. Jedná se však jen o „obecnou floskuli“. Právě způsob spáchání přestupku však nebyl ve výroku správního rozhodnutí uveden. Stěžovatel přitom dále namítal, že také § 70 odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu stanoví povinnost reakce na signál „Stůj“ alternativně; v některých případech musí řidič zastavit na bílé čáře, v jiných před semaforem atd. Pokud krajský soud dovodil, že stěžovatel „*projížděl přes přechod pro chodce za stavu, kdy mu světelná signalizace prikazovala zastavit vozidlo před signálem s červeným světlem Stůj*“, stěžovateli není zřejmé, jak tento závěr vyvrací jeho argumentaci, že „*jede-li vozidlo přes přechod pro chodce v okamžiku, kdy svítí signál s červeným světlem, není takové jednání protiprávní, podstatné je, zda červené světlo svítilo v momentě, kdy přešel příčnou bílou čáru na silnici*“. Správní orgán pak ani v tomto případě nevymezil, která z těchto alternativních povinností na stěžovatele dopadala.

[11] Na základě právě uvedeného je stěžovatel přesvědčen také o nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu.

[12] Podle stěžovatele je kasační stížnost přijatelná, protože v judikatuře NSS dosud nebylo řešeno, zda k závěru o spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 zákona o silničním provozu je také nutné konstatovat rovněž porušení právní normy, jejíž porušení zákon k naplnění dané skutkové podstaty, která může být naplněna více způsoby, vyžaduje.

[13] Podle názoru stěžovatele ani v případě nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku, kdy z něj nejsou zřejmé nosné důvody, na základě nichž krajský soud rozhodl, nelze kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost.

[14] Stěžovatel navrhl, aby NSS napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[15] Žalovaný se ztotožnil s rozsudkem krajského soudu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] NSS při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná. Kasační stížnost posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Jedná se však o věc, kterou před krajským soudem rozhodoval samosoudce, a proto se soud podle § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele a je-li přijatelná.

[17] Vymezením neurčitého právního pojmu „*podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ se soud již zabýval při výkladu § 104a s. ř. s. ve znění účinném do 31. 3. 2021 (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Novelou soudního řádu správního provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. (s účinností od 1. 4. 2021) byl rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu NSS posuzuje přijatelnost kasační stížnosti. Nově se nejedná jen o věci azylu, resp. o věci mezinárodní ochrany, nýbrž o všechny věci, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce. Tato změna nezakládá žádný rozumný důvod měnit kritéria přijatelnosti kasační stížnosti (shodně již zmínka v rozsudku NSS ze dne 10. 6. 2021, čj. 1 As 124/2021-28 nebo ze dne 11. 6. 2021, čj. 10 As 154/2021-23). Při rozhodování o (ne)přijatelnosti kasační stížnosti proto soud i nadále vychází z ustálených kritérií, jež pramení ze závěrů usnesení čj. 1 Azs 13/2006-39, v němž dovedl, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou NSS; 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; 4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[18] NSS shledal kasační stížnost přijatelnou, neboť nyní sporná otázka nebyla doposud v judikatuře řešena.

[19] Kasační stížnost je tedy přijatelná, avšak není důvodná.

[20] NSS se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu. Shledal, že rozsudek netrpí vadami, které podle judikatury zakládají nepřezkoumatelnost. Krajský soud se vypořádal se všemi žalobními námitkami, jednotlivě je posoudil a v dostatečném rozsahu, přehledně a srozumitelně své závěry zdůvodnil, přestože některé jeho závěry je třeba korigovat (viz dále). Skutečnost, že stěžovatel se závěry krajského soudu nesouhlasí, nepředstavuje důvod pro zrušení napadeného rozsudku pro nepřezkoumatelnost (rozsudky NSS ze dne 12. 11. 2013, čj. 2 As 47/2013-30, či ze dne 29. 4. 2010, čj. 8 As 11/2010-163).

[21] Stěžovatel z hlediska vymezení skutku ve výroku rozhodnutí magistrátu namítá, že pokud krajský soud dovedl, že skutek byl vymezen místem, časem i způsobem spáchání, a proto byl vymezen řádně, jedná se jen o obecnou frázi. Podle názoru NSS tak tomu ovšem není.

[22] Otázce popisu skutku ve výroku rozhodnutí o přestupku se NSS již podrobně věnoval. NSS ve své judikatuře dovedl, že výrok rozhodnutí o přestupku musí obsahovat popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným. Neuvede-li správní orgán takové náležitosti do výroku svého rozhodnutí, podstatně poruší ustanovení o řízení, a jeho rozhodnutí musí být z tohoto důvodu k námitce účastníka zrušeno (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 15. 1. 2008, čj. 2 As 34/2006-73). Přitom je nutné zdůraznit, že smyslem přesného vymezení skutku ve výroku rozhodnutí je to, aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jiným jednáním. To je nutné zejména pro

pokračování

vyločení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, pro vyločení překážky věci rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování a pro zajištění řádného práva na obhajobu (rozsudek NSS ze dne 28. 5. 2015, čj. 9 As 291/2014-39). Popis skutku musí obsahovat zákonné znaky skutkové podstaty přestupku, a to natolik zřetelně a srozumitelně, aby z tohoto popisu mohl i účastník řízení jednoznačně zjistit, o jaký skutek se jednalo. Správní orgán rozhodující o přestupku musí ve výrokové části rozhodnutí uvést všechna ustanovení, byť obsažená v různých právních předpisech, která tvoří v souhrnu právní normu odpovídající skutkové podstatě přestupku. Nicméně pokud tak neučiní, neznamená to automaticky nezákonnost rozhodnutí. Je třeba v každém jednotlivém případě posoudit závažnost takového pochybení. Při úvahách, zda lze neuvedení určitého ustanovení ve výrokové části odstranit interpretací rozhodnutí, bude významné zejména to, zda jasné vymezení skutku ve výroku rozhodnutí dovoluje učinit jednoznačný závěr, jakou normu pachatel vlastně porušil (usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 31. 10. 2017, čj. 4 As 165/2016-46).

[23] NSS konstatuje, že otázkou vymezení skutku se krajský soud v souladu s citovanou judikaturou podrobně a odpovědně zabýval.

[24] Při posouzení nejen této námitky, ale i následujících, je ovšem nejprve nutné připomenout dotčená ustanovení zákona o silničním provozu a formulaci výroku rozhodnutí magistrátu, podle níž stěžovatel „dne 27. 7. 2019 v 16:00 hodin jako řidič řídil v katastru obce Králové, Gočárova třída, u čp. 1517/26 (ve směru k OC Aupark), motorové vozidlo Mercedes Benz, registrační značky XY (pozn. - anonymizace provedena NSS), přičemž nerespektoval signál s červeným světlem „Stůj“. Tímto jednáním tak porušil ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu a toto jednání vykazuje znaky přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 zákona o silničním provozu“.

[25] Podle § 4 písm. b) zákona o silničním provozu *při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen řídit se pravidly provozu na pozemních komunikacích upravenými tímto zákonem, pokyny policisty, pokyny osob oprávněných k řízení provozu na pozemních komunikacích podle § 75 odst. 5, 8 a 9 a zastavování vozidel podle § 79 odst. 1 a pokyny osob, o nichž to stanoví zvláštní právní předpis, vydanými k zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.*

[26] Podle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu *při účasti na provozu na pozemních komunikacích je každý povinen řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní informace.*

[27] Podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 zákona o silničním provozu *fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla v rozporu s § 4 písm. b) a c) nezastaví vozidlo na signál, který jí přikazuje zastavit vozidlo nebo na pokyn „Stůj“ daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou.*

[28] Dále NSS konstatuje, že otázku vymezení skutku krajský soud rozvedl zejména v bodu 23 a násl. svého rozsudku, přičemž zdůraznil, že cílem skutkového popisu

přestupku je, aby každý jeden projednávaný přestupek nebyl zaměnitelný s jiným přestupkem. S odkazem na znění výroku rozhodnutí magistrátu (viz bod 1 tohoto usnesení) konstatoval, že v popisu projednávaného protiprávního jednání je uvedeno datum a přesný čas spáchání přestupku, dále je v něm dostatečně konkrétně popsáno místo jeho spáchání a součástí je též popis jednání, kterým byla porušena zákonná povinnost. Projednávané jednání je tak určeno nezaměnitelným způsobem a skutek je tak dostatečně vymezen. S tímto posouzením krajského soudu se NSS ztotožňuje a v podrobnostech na rozsudek krajského soudu v tomto směru odkazuje.

[29] V této souvislosti neobstojí ani námitka stěžovatele, že daný skutek nebyl prokázán. Této otázce se krajský soud podrobně věnoval v bodu 25 svého rozsudku. Krajský soud přílehavě s odkazem na pořízený videozáznam, který podrobně posoudil, správně dovodil, že stěžovatel se vytýkaného skutku dopustil. S krajským soudem lze také souhlasit v tom, že s ohledem na míru průkaznosti videozáznamu nebylo třeba v tomto ohledu provádět další dokazování. V podrobnostech i zde NSS na rozsudek krajského soudu odkazuje.

[30] Krajský soud se také řádně věnoval otázce právní kvalifikace posuzovaného skutku (protiprávního jednání stěžovatele – viz bod 20 a násl. napadeného rozsudku), když nejprve připomenul, že povinností řidiče vozidla k zastavení před dopravní značkou obsaženou v § 70 odst. 2 písm. a) a d) zákona o silničním provozu se zabýval již žalovaný, který v žalobou napadeném rozhodnutí konstatoval, že stěžovatel projížděl přes přechod pro chodce za stavu, kdy mu světelná signalizace prikazovala zastavit vozidlo před signálem s červeným světlem „Stůj“.

[31] V této souvislosti také NSS konstatuje, že není případná polemika stěžovatele o tom, zda a v který okamžik „přešel příčnou bílou čáru na silnici“. NSS se shoduje s popisem jednání stěžovatele (které bylo prokázáno videozáznamem) krajským soudem a hodnocením žalovaného, že stěžovatel jednoznačně projížděl dotčeným přechodem pro chodce za stavu, kdy již na světelné signalizaci svítilo červené světlo a z videozáznamu je rovněž zřejmé, že stěžovatel mohl reagovat na výstražnou světelnou signalizaci se žlutým světlem a mohl bezpečně zastavit před přechodem pro chodce. V této souvislosti není případná ani argumentace stěžovatele, v níž namítá, že § 70 odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu alternativně stanoví, kde má řidič motorové vozidlo zastavit. Stěžovatel totiž nezastavil vůbec, proto je nadbytečné se touto námitkou blíže zabývat.

[32] Při posouzení otázky, zda neuvedení odkazu na § 4 písm. b) zákona o silničním provozu ve výroku rozhodnutí mohlo mít vliv na jeho zákonnost, dospěl krajský soud k závěru, že nikoli. Konstatoval, že by bylo „absurdní, když by se řidič vozidla neřídil světelnými signály ve smyslu § 4 písm. c) zákona o silničním provozu a jeho jednání nebylo v rozporu s obecnějším pravidlem obsaženým v § 4 písm. b) téhož zákona“. Podle názoru krajského soudu proto neuvedení tohoto ustanovení ve výroku rozhodnutí magistrátu, které obsahuje obecnější pravidlo silničního provozu, nemohlo způsobit, že by stěžovateli nebylo jasné, jaké konkrétní pravidlo porušil.

[33] Uvedený závěr krajského soudu je nutné korigovat, přičemž i stěžovatel se mylí v tom, že nemohl naplnit skutkovou podstatu přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 zákona o silničním provozu, neboť podle tohoto ustanovení může tuto skutkovou

pokračování

podstatu naplnit jen řidič, který jedná v rozporu s § 4 písm. b) a c) zákona o silničním provozu („*kumulativně*“, jak tvrdí stěžovatel). Stěžovatelem popisovaná „*kumulativnost*“ totiž z § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 zákona o silničním provozu neplyne.

[34] Ze znění § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 zákona o silničním provozu, který je nutno přečíst celý [a ve spojení se zněním § 4 písm. b) a c) zákona o silničním provozu], je zřejmé, že přestupku podle tohoto ustanovení se může fyzická osoba dopustit ve dvou případech, a to, když:

- v rozporu s § 4 písm. c) zákona o silničním provozu nezastaví vozidlo na signál, který jí přikazuje zastavit vozidlo

nebo

-v rozporu s § 4 písm. b) zákona o silničním provozu nezastaví na pokyn „Stůj“ daný při řízení nebo usměrňování provozu na pozemních komunikacích anebo při dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích osobou k tomu oprávněnou.

[35] NSS dále konstatuje, že v souladu s právě uvedenou citací i § 4 písm. b) zákona o silničním provozu stanoví povinnost řidiče zastavit vozidlo *na pokyn* oprávněné osoby. Ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu oproti tomu stanoví povinnost řidiče zastavit *na signál*, který mu přikazuje zastavit vozidlo (tj. typicky, jako je v tomto případě signál s červeným světlem „Stůj“).

[36] Stěžovatel (a posléze i krajský soud) tedy ve své argumentaci přehlédl, že § 4 písm. b) a c) zákona o silničním provozu stanoví dvě různé povinnosti (nejedná se o vztah obecné úpravy ke zvláštní, jak mylně dovozuje krajský soud). V návaznosti na to pak § 125c odst. 1 písm. f) bod 5 zákona o silničním provozu postihuje dvě různá protiprávní jednání.

[37] Na základě provedeného rozboru citovaných ustanovení je tak třeba uzavřít, že s ohledem na skutečnost, že v této věci stěžovatel nezastavil své vozidlo na signál - červené světlo „Stůj“ [tedy jednal v rozporu s § 4 písm. c) zákona o silničním provozu], bylo by naopak chybou odkázat též na § 4 písm. b) zákona o silničním provozu (tj. nezastavení vozidla na pokyn).

[38] Námitky stěžovatele, které v tomto směru vznesl, proto nejsou důvodné. Omylu se při výkladu dotčených ustanovení zákona o silničním provozu dopustil sice také krajský soud, ale nejedná se o vadu, která by měla bez dalšího za následek nezákonnost výroku jeho rozsudku - postačí jen uvedená korekce jeho právních závěrů.

[39] Z právě uvedeného výkladu znění § 4 písm. b) a c), jakož i § 125c odst. 1 písm. f) bodu 5 zákona o silničním provozu, je rovněž zjevná nedůvodnost zbývajících kasačních námitek. Argumentace stěžovatele údajnými třemi způsoby spáchání daného přestupku je nepřiléhavá, protože stěžovatel v ní zaměňuje rozdílná znění § 4 písm. b) a § 4 písm. c)

zákona o silničním provozu; jedná se jen o účelovou a nelogickou konstrukci stěžovatele. Z tohoto důvodu se jí ani NSS blíže zabývat nemohl. Vymezení skutku i jeho právní kvalifikace tak, jak byla vymezena v rozhodnutí magistrátu, jsou jednoznačné, jasné a správné.

IV. Závěr a náklady řízení

[40] Z uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost stěžovatele není důvodná, a proto ji zamítl.

[41] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch a žalovanému v tomto řízení nevznikly žádné náklady vymykající se z jeho běžné činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. dubna 2023

Ondřej Mrákota
předseda senátu